Lietvedības Nr. CA-0214-23/4
ECLI:LV:RAT:2023:0309.C68251522.9.S

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2023.gada 9.martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:

tiesnesis referents Māris Vīgants
tiesnese Agnese Veita
tiesnese Iveta Stuberovska

izskatīja rakstveida procesā apelācijas kārtībā vienkāršotās procedūras lietu apdrošināšanas sabiedrības ERGO Insurance SE Latvijas filiāle prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu sakarā ar apdrošināšanas sabiedrības ERGO Insurance SE Latvijas filiāle apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2022.gada 21.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Apdrošināšanas sabiedrības ERGO Insurance SE Latvijas filiāle (turpmāk–prasītāja) 2022.gada 14.februārī vērusies tiesā ar vienkāršotās procedūras prasību (turpmāk – prasība) pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs).

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus 1888,88 *euro*, samaksāto valsts nodevu 283,33 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,47 *euro* un noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no parāda summas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1770., 1773., 1775., 1779.pantu, Dzīvokļu īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunktu, Apdrošināšanas līguma likuma 54.panta pirmo daļu.

Prasībā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] 2020.gada 3.jūlijā /adrese/, notika ūdens saliešanas negadījums, un tika nopludināts /pers. B/ piederošs dzīvoklis Nr.22, kas bija apdrošināts saskaņā ar /datums/privātpersonu īpašuma apdrošināšanas līgumu (polises Nr./numurs/), apdrošinot tai skaitā ūdensvadu avāriju un trešo personu prettiesiskas rīcības riskus. Apdrošināšanas līgums bija spēkā no /datums/līdz /datums/.

Dzīvokļa īpašnieks /pers. B/ /datums/vērsies pie prasītājas ar atlīdzības pieteikumu par ūdens noplūdes rezultātā nodarītajiem bojājumiem dzīvoklim Nr.22. Apdrošinātāja apsekoja cietušo īpašumu, noteica zaudējumu un /datums/pieņēma lēmumu Nr./numurs/ par apdrošināšanas atlīdzības 1888,88 *euro* izmaksu /pers. B/.

[1.2] Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma normām ir iestājusies atbildētāja atbildība par zaudējumu nodarīšanu, jo negadījuma brīdī atbildētājam bija reģistrētas īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr.3, /adrese/ (turpmāk – dzīvoklis Nr.3).

[2] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2022.gada 21.aprīļa spriedumu (turpmāk – spriedums) prasība noraidīta.

Spriedumā norādīti šādi argumenti.

[2.1] Apdrošināšanas līguma darbības laikā /datums//pers. B/ vērsies pie prasītājas ar atlīdzības pieteikumu par ūdens noplūdes rezultātā nodarītajiem bojājumiem apdrošinātam dzīvoklim (Nr.22), un appludinātā dzīvokļa īpašnieks pieteikumā norādījis, ka "*atklāju ūdens noplūdi uz griestiem dzīvojamā istabā un koridorā. Ūdens noplūde notika krāna bojājuma dēļ pie augšas kaimiņa*".

Prasītāja /datums/pieņēmusi lēmumu (Nr./numurs/) par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu 1888,88 *euro* apmērā appludinātā dzīvokļa īpašniekam, un šādos apstākļos tiesa atzina, ka lietā ir pierādīti prasītājai radītie zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 1888,88 *euro* apmērā. Pamatojoties uz Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu, prasītāja ir tiesīga pieprasīt zaudējumu atlīdzību no personas, kura ir atbildīga par zaudējumu nodarīšanu.

[2.2] Konstatēts, ka /datums/un /datums/ prasītāja nosūtījusi atbildētājam pretenzijas, pieprasot regresa kārtībā atlīdzināt zaudējumus izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 1888,88 *euro* apmērā.

Tiesa atsaucās uz Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmo daļu, Civillikuma 1779.pantu, un secināja, ka ir jānoskaidro, vai atbildētājs kā dzīvokļa Nr.3 īpašnieks ir atbildīgs par dzīvoklim Nr.22 nodarītajiem bojājumiem. Tiesa atsaucās uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 2.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-143 pausto atziņu, ka atbilstoši Civillikuma 1770., 1775.pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina un zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību.

Tiesa, vērtējot lietai pievienoto apdrošinātā dzīvokļa Nr.22 apskates aktu Nr. /numurs/, kuru parakstījis prasītājas pārstāvis un 22.dzīvokļa īpašnieks, konstatēja, ka aktā nav norādīts, vai tika apsekots atbildētājam piederošais dzīvoklis Nr.3 un tajā būtu konstatēta noplūde, kas saistīta ar ūdens vai kanalizācijas sistēmas bojājumu dzīvokļa Nr.3 atbildības robežās.

Tiesa konstatēja, ka apdrošināts ir dzīvoklis Nr.22, savukārt atbildētājam piederēja dzīvoklis Nr.3, tādejādi tiesa apšaubīja prasītājas apgalvojumu,

ka saliešana varēja notikt no atbildētājam piederošā dzīvokļa īpašuma.

[2.3] Tiesa atzina, ka nav gūti pierādījumi tam, ka atbildētāja dzīvokļa īpašuma robežās būtu noticis inženiertīklu un inženierkomunikāciju bojājums (līdz kopīpašuma stāvvadiem), ka ir konstatēts bojājums kādā no atsevišķā īpašuma elementiem atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrajai daļai, par kuru uzturēšanu atbildētājam būtu pienākums rūpēties. Tiesa atzina, ka lietā nav pierādīta atbildētāja vaina dzīvokļa Nr.22 nopludināšanā, un tas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

[3] Par spriedumu prasītāja iesniedza apelācija sūdzību, pārsūdzot to pilnībā, un apelācijas sūdzībā lūgts atcelt spriedumu un apmierināt prasību pilnā apmērā.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Tiesa prasību noraidījusi, balstoties vienīgi uz šaubām par aktā atspoguļotiem faktiem. Cietušā dzīvokļa īpašnieks pieteikumā ir norādījis informāciju, ka par negadījumu ir informēts apsaimniekotājs dzīvokļu īpašnieku biedrība /nosaukums/, un lietā nav informācijas, ka negadījums ir noticis kopīpašumā esošo inženierkomunikāciju bojājuma rezultātā.

[3.2] Lietā ir nekustamā īpašuma /adrese /, apskates akts Nr./numurs/, un aktā ir norādīts negadījuma cēlonis – "*šķidruma noplūde no augšējā dzīvokļa*", savukārt Civillikuma 1431.pants noteic, ka akta parakstīšana, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam.

[3.3] Neviens normatīvais akts nenoteic kārtību, kā dzīvokļu īpašumiem (telpu grupai) piešķirami numuri nekustamajā īpašumā (no augšējā stāva līdz pirmajam stāvam vai otrādā secībā). Dzīvokļa numurus piešķir atbilstoši telpai piešķirtajai adresei saskaņā ar Rīgas domes 2013.gada 22.oktobra saistošo noteikumu Nr.62 "Par ielu un laukumu nosaukuma zīmju, ēku, telpu grupu numura zīmju un virziena rādītāju uz infrastruktūras, kultūras vai tūrisma objektiem izvietošanas kārtību Rīgas pilsētā" 38.punktu.

[3.4] Atbildētājs nav izmantojis Civilprocesa likuma 74. un 93.pantā noteiktās tiesības iebilst par prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un argumentiem.

Motīvu daļa

[4] Civillietu tiesas kolēģija, novērtējusi pierādījumus, izvērtējusi prasībā un apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, un prasītājas papildus paskaidrojumus, atzīst, ka prasība kā nepierādīta ir noraidāma, balstoties uz šādiem apsvērumiem.

[5] Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmajai daļai un 430.panta trešajai daļai apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās, atkārtoti nepārbaudot tos faktus un apstākļus, kas konstatēti pirmās instances tiesā un nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā un pretapelācijas sūdzībā.

Ņemot vērā, ka spriedumu apelācijas kārtībā ir pārsūdzējusi prasītāja pilnībā, Civillietu tiesas kolēģija civillietu apelācijas instances tiesā izskata pēc būtības atbilstoši celtās prasības priekšmetam un pamatam.

[6] Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējusi prasības pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, atbildētājas sniegtos paskaidrojumus un pirmās instances spriedumā ietverto pamatojumu, secina, ka tiesas sprieduma pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu apelācijas instances tiesa pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma argumentācijai un sprieduma motīvu daļā nenorāda Civilprocesa likuma 193.panta piektajā noteiktos apsvērumus.

[7] Par atbildētāja apelācijas sūdzībā norādītajiem apsvērumiem Civillietu tiesas kolēģija norāda turpmāk minēto.

[7.1] Prasītājas /datums/u n /datums/pretenzijas vēstulēs atbildētājam (*lietas 23.-25.lapa*) cita starpā norādīts, ka informāciju par negadījumu apdrošinātājs ir saņēmis arī no nama apsaimniekotāja.

[7.2] Ar apgabaltiesas 2022.gada 27.novembra lēmumu atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta ceturtās daļas nosacījumiem, tiesas kolēģija paziņoja prasītājai, ka lietā nav iesniegti pierādījumi par tiem apstākļiem, kas norādīti pretenziju vēstulēs atbildētājam, t.i. par to, ka informāciju par negadījumu apdrošinātājs ir saņēmis no nama apsaimniekotāja, pretenzijās nav norādīts, konkrēti, kāda rakstura informācija tika saņemta.

[7.3] Papildus paskaidrojumos prasītāja norāda, ka pirmstiesas brīdinājumā atsauce uz apsaimniekotāja sniegto informāciju, ir attiecināma uz dzīvokļu īpašnieku biedrības /nosaukums/ sastādīto aktu, kas ir prasības celšanas pamats un ir pievienots prasības pieteikumam, un citu dokumentu un pierādījumu no apsaimniekotāja prasītājas rīcībā nav.

[7.4] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasības pieteikumam nav pievienots dzīvokļu īpašnieku biedrības /nosaukums/ sastādīts akts, uz ko prasītāja norāda savos paskaidrojumos. Prasītāja iesniegusi un lietas materiālos atrodas šādi rakstveida pierādījumi, kuriem pirmās instances tiesa ir devusi vērtējumu, un tam apelācijas instances tiesa ir pievienojusies.

[7.4.1] /datums//pers. B/ pieteikums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu par šķidruma noplūdes rezultātā nodarītajiem bojājumiem apdrošinātajam dzīvoklim (Nr.22). Apdrošinātā dzīvokļa īpašnieks pieteikumā norādījis šādu informāciju: "*atklāju ūdens noplūdi uz griestiem dzīvojamā istabā un koridorā. Ūdens noplūde notika krāna bojājuma dēļ pie augšas kaimiņa*", un par negadījumu ir informēts apsaimniekotājs – dzīvokļu īpašnieku biedrība /nosaukums/.

[7.4.2] Prasītājas sastādīts apdrošinātā dzīvokļa īpašuma /datums/apskates akts Nr./numurs/, kurā prasītāja ir konstatējusi istabā ((3,86x4,42) h-2,76)) griestu bojājumu – deformējies reģipsis, krāsotas tapetes, grīdas apdare laminēts, un bojājumi gaitenī – griesti krāsotas tapetes, grīda laminēts. Aktā Nr./numurs/ norādīts bojājuma cēlonis – "*šķidruma noplūde no augšējā dzīvokļa*".

[7.4.3] /datums/lokālā tāme Nr/numurs/, kurā ir norādīti un uzskaitīti telpu (istaba un gaitenis) atjaunošanas darbi pēc negadījuma un kas sastādīta provizoriski, pamatojoties uz apdrošinātā nekustamā īpašuma apsekošanas aktu, un remontdarbu izpildes laikā iespējamo slēpto defektu atklāšanu.

[7.5] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājas iesniegtie pierādījumi to saturiskajā aspektā nav saistāmi ar personu, pret kuru celta prasība. Rakstveida pierādījumos norādītā informācija neapstiprina to, ka apdrošinātā dzīvokļa (Nr.22) bojājumi uz griestiem dzīvojamā istabā un koridorā appludināšanas rezultātā notika atbildētājam piederējušā dzīvoklī Nr.3 bojāta ūdens krāna dēļ.

Iesniegumā par atlīdzības izmaksu, apdrošinātāja (prasītājas) apsekošanas aktā nav norādīti dati, uz kuru pamata varētu izdarīt secinājumu par to, ka tieši /pers. A/ kā dzīvokļa Nr.3 īpašnieks būtu vainojams ūdens noplūdē. Civillietu tiesas kolēģija secina, ka apdrošinātājs pirms atlīdzības izmaksas nav ieguvis pierādījumus par /pers. A/ kā dzīvokļa īpašnieka vainu zaudējumu nodarīšanā dzīvoklim Nr.22.

[7.6] Apstāklis, ka lietā esošajos rakstveida pierādījumos (iesniegumā par atlīdzības izmaksu un prasītājas apsekošanas akts Nr./numurs/) esošās norādes, ka – bojājumu cēlonis ir – "*šķidruma noplūde no augšējā dzīvokļa*", "*krāna bojājuma dēļ pie augšas kaimiņa*" – nepierāda, ka "*augšējais dzīvoklis*" ir dzīvoklis Nr.3, jo šāda informācija minētajos pierādījumos nav norādīta.

[7.7] No lietas materiāliem neizriet, ka mājas apsaimniekotājs, vai arī apdrošinātā dzīvokļa īpašnieks būtu mēģinājuši sazināties ar /pers. A/ un būtu veikuši darbības, kas vērstas uz minētā dzīvokļa apskati, lai objektīvi konstatētu ūdens noplūdi tieši no konkrētā dzīvokļa. Dzīvokļa Nr.3 apsekošanu nevar pierādīt tas apstāklis, ka dzīvokļa Nr.22 īpašnieks par negadījumu ir informējis mājas apsaimniekotāju.

Prasītājas norāde, ka tai nav informācijas, ka negadījums būtu noticis kopīpašumā esošo komunikāciju bojājuma rezultātā, neatbrīvo prasītāju no pienākuma pierādīt celto prasību, kā to paredz Civilprocesa likuma 93.pants.

[7.8] Apstāklis, ka atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74. un 93.pantā noteiktās tiesības iebilst prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un argumentiem, neietekmē pirmās instances tiesas un apelācijas instances tiesas secinājumu, ka prasītāja nav pierādījusi prasību tajā aspektā, ka dzīvokļa Nr.22 bojājumu cēlonis ir ūdens noplūde tieši no dzīvokļa Nr.3, un tas noticis atbildētāja bezdarbības vai citādas vainojamas rīcības dēļ.

[8] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā lietas apstākļiem un pierādījumiem ir dots atbilstošs juridiskais vērtējums, līdz ar to apelācijas instances tiesai ir pamats analoga sprieduma taisīšanai par prasības noraidīšanu.

Noraidot prasību, nav pamata lemt par prasītājas samaksāto tiesas izdevumu atlīdzināšanu atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.,6.puktam un 42.panta otrajai daļai no prasītājas valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,42 *euro* apmērā, kas radušies apelācijas instances tiesā sakarā ar sludinājuma teksta sagatavošanu diviem tiesas sagatavotiem paziņojumiem atbildētājam publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" (3,42 *euro*) un diviem tiesas sūtītiem paziņojumiem atbildētājam kā vienkāršiem pasta sūtījumiem (4 *euro*).

Atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 14.punktu tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanas un izsniegšanas izdevumi, kā arī rakstveida pierādījumu atgriešanas izdevumi vienam pasta sūtījumam ir 2 *euro*. Savukārt, atbilstoši 2.pielikumam Ministru kabineta 2013.gada 19.februāra noteikumiem Nr. 96 "Tiesu sniegtie maksas pakalpojumi un samaksas apmērs" tiesas sludinājuma teksta sagatavošana par vienu dokumentu izmaksā - 1,71 *euro.*

[9] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, prasītājai nosakāms desmit dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.-434., 440.[1], 440.[11] un 440.[12] pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

noraidīt apdrošināšanas sabiedrības ERGO Insurance SE Latvijas filiāle vienkāršotās procedūras prasību pret /pers. A/ par zaudējumu 1888,88 *euro* piedziņu.

Piedzīt no apdrošināšanas sabiedrības ERGO Insurance SE Latvijas filiāle, reģistrācijas numurs 40103599913, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,42 *euro*. Maksājuma rekvizīti: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316; Valsts kases konta Nr.LV51TREL2190458019000; TREL22LV. Maksājuma mērķī obligāti jānorāda un ar lietu identificējošas ziņas. Iemaksas mērķis – 21379 un 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C68251522.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis referents Māris Vīgants

Tiesnese Agnese Veita

Tiesnese Iveta Stuberovska